

***Winterkoudeonderzoek  
2016/2017  
Rapportage Den Haag***

***Winterkoudeonderzoek  
2016/2017  
Rapportage Den Haag***

# Inhoudsopgave

<b>Inleiding</b>	<b>4</b>
<b>Methode</b>	<b>5</b>
<b>Resultaten</b>	<b>6</b>
Bezetting (winter)opvang	6
Bezetting opvanglocaties Zilverstraat en Kessler Stichting	6
Kenmerken van de personen	7
Bereik	7
Demografische kenmerken	7
Verblijfplaats	9
Duur verblijf in Den Haag	9
Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen	9
Slapen op straat	10
Laatste woonplek	11
Dakloosheid	11
Duur	11
Aanleiding	12
Financiën	13
Inkomen	13
Schulden	13
In aanraking met Justitie	14
Genotmiddelengebruik	14
Gezondheid	15
Ervaren gezondheid	15
Zorg ontvangen in de afgelopen 12 maanden	15
Zorgverzekering	16
Consult met verpleegkundige op de locatie Zilverstraat	16
Contact met hulpinstanties	16
Personen die wel versus niet een zorgpas van het CCP hebben	17
<b>Conclusie en discussie</b>	<b>19</b>
Bezetting winteropvang	19
Kenmerken van de personen	19
Verblijfplaats	19
Gezondheid	19
Locaties nachtopvang	20
<b>Bijlage</b>	<b>21</b>
Colofon	31

# Inleiding

Op 19 januari 2017 is in de vier grote steden (G4: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) en Delft het Winterkoudeonderzoek uitgevoerd. Het was de vierde keer dat de G4 het onderzoek gezamenlijk, op vergelijkbare wijze en op dezelfde dag, heeft uitgevoerd. Het Winterkoudeonderzoek geeft inzicht in de kenmerken en problematiek van de groep feitelijk daklozen\*. De winter biedt bij uitstek de gelegenheid voor dit onderzoek, omdat het dan bij de opvangvoorzieningen een stuk drukker is en er ook mensen komen die normaal gesproken buiten slapen.

De winterregeling gaat van start bij een voorspelling 24 uur van tevoren voor vorst (de gevoels- en/of minimumtemperatuur is overdag of 's nachts nul of lager) of bij een waarschuwing van het KNMI voor het gebied Zuid-Holland (code geel, oranje of rood; met uitzondering van een waarschuwing voor mist). Tijdens de winterregeling worden de nachtopvangvoorzieningen kosteloos opengesteld voor alle daklozen. De toeloop is daardoor groter. Men hoeft zich niet te legitimeren, waardoor ook degenen die geen regiobinding hebben er kunnen overnachten. In Den Haag beslist het CCP/GGD Veldregie, in overleg met de andere grote steden, over het in laten gaan en beëindigen van de winterregeling.

Gedurende de winterregeling wordt het aantal plekken in de nachtopvangvoorzieningen uitgebreid. Den Haag telt vier locaties met reguliere nachtopvang: Het Passantenverblijf (PV) van de Kessler Stichting (reguliere capaciteit: 100), Vast&Verder, een voorziening van het Leger des Heils aan de Binckhorstlaan voor jongens (reguliere capaciteit: 18) en aan de Noordpolderkade voor meisjes (reguliere capaciteit: 8), en een voorziening van het Leger des Heils voor Midden- en Oost Europeanen (reguliere capaciteit: 10). De reguliere capaciteit van de nachtopvang aan de Binckhorstlaan en Noordpolderkade is in de winter 2016/2017 verhoogd. Tijdens de winterregeling is het Passantenverblijf van de Kessler Stichting uitgebreid van 100 naar 110 bedden. Daarnaast is gedurende de winterregeling een extra nachtopvang voorziening beschikbaar aan de Zilverstraat met een capaciteit van 165 bedden. Op de locatie Zilverstraat worden tevens uitgeprocedeerde asielzoekers opgevangen, de Bed-Bad-Broodregeling.

Het doel van het Winterkoudeonderzoek is om zicht te krijgen op de aard en omvang van de feitelijk daklozen. Deze Haagse rapportage geeft een beeld van de feitelijk daklozen in Den Haag.

---

\* Feitelijk daklozen zijn mensen die niet beschikken over een eigen woonruimte en die voor een slaapplek gedurende de nacht ten minste 1 nacht waren aangewezen op: buiten slapen, ofwel overnachten in de open lucht en in overdekte openbare ruimten zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto, en/of binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse opvang, en/of binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzichten op een slaapplek voor de daaropvolgende nacht. Bron: Wolf e.a. Op achterstand (2001).

## Methode

Voor de inventarisatie van het aantal bezoekers van de nacht- en winteropvang is gebruik gemaakt van registratiegegevens aangeleverd door de uitvoerende organisaties Leger des Heils en Schroeder aan het Centraal Coördinatiepunt (CCP) van de GGD Haaglanden.

Om inzicht te krijgen in de kenmerken van de bezoekers zijn enquêtes afgenomen. De enquêtes zijn afgenomen op 19 januari 2017, dit was dag 8 van de zesde winterregeling in de winter van 2016/2017. De enquêtes zijn op dezelfde dag afgenomen als in Delft, Amsterdam, Utrecht en Rotterdam.

De enquêtes zijn afgenomen door collega's van de GGD Haaglanden, de gemeente Den Haag en vrijwilligers van Stichting IDHEM. GGD Haaglanden heeft Stichting IDHEM benaderd voor vrijwilligers die in het Pools interviews konden afnemen. De mate van ervaring van de interviewers varieerde.

Voorafgaand aan de afname heeft een instructiebijeenkomst plaatsgevonden. De afname was mondeling, aan een tafel in de gemeenschapsruimte. Hierbij is geprobeerd zo veel mogelijk apart te zitten van de andere bezoekers.

De afname van een enquête duurde ongeveer 25 minuten. De vragenlijst is opgenomen in de bijlage van deze rapportage. Bij mensen die geen Nederlands spraken, maar wel Engels, zijn de vragen in het Engels gesteld. Bij Poolssprekende mensen zijn de enquêtes afgenomen door de Poolse vrijwilligers. In een enkel geval is één van de andere bezoekers gevraagd of hij of zij wilde tolken.

Aan de bezoekers van de nacht- en winteropvang is gevraagd of zij wilden deelnemen aan het onderzoek. In de introductie werd vermeld dat de deelname vrijwillig was. Als iemand niet kon of wilde meewerken aan het onderzoek was dat uiteraard prima. Als iemand wilde meewerken, maar één of enkele vragen niet wilde beantwoorden, zijn de vragen overgeslagen. Deelname was vrijwillig, niets was verplicht. Als dank voor de informatie kreeg elke deelnemer 5 Euro. De gegevens zijn geanonimiseerd verwerkt en zijn alleen voor het Winterkoudeonderzoek gebruikt.

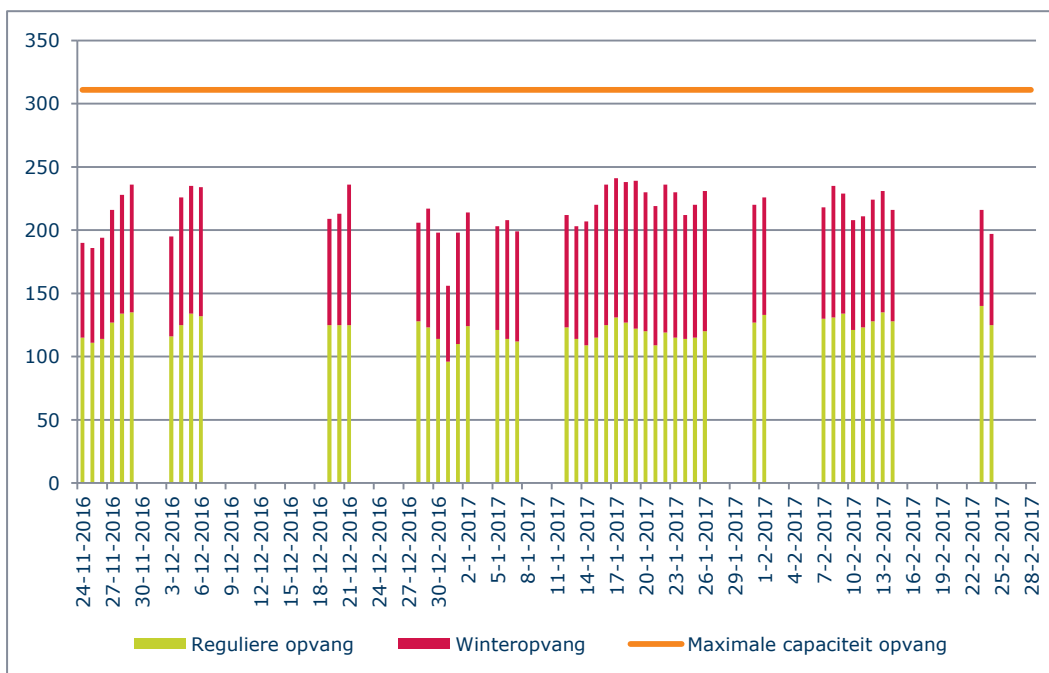
In totaal zijn er 120 personen geïnterviewd. Twee enquêtes zijn uitgesloten bij de analyse, omdat het interview voortijdig was gestopt. Vanwege de vrijwillige aard van de enquête zijn ook bij de andere interviews niet altijd alle vragen beantwoord. Bij de analyse zijn de percentages berekend op het aantal personen dat de vraag heeft beantwoord.

# Resultaten

## BEZETTING (WINTER)OPVANG

In de winter van 2016/2017 was er gedurende negen perioden een winterregeling van kracht, in totaal 49 dagen.

**Figuur 1.** Aantal bezoekers per nacht in de nachtopvang tijdens de winterregeling in de winter van 2016/2017. Den Haag 2017.



De bezetting per nacht op alle opvanglocaties tezamen was gemiddeld 216 personen, 122 personen bij de reguliere opvang en 94 personen bij de winteropvang. De drukste dag, met 241 bezoekers, was dinsdag 17 januari 2017. De maximale capaciteit voor de nachtopvang tijdens de winterregeling was 311 bedden. In het Winterkoudeonderzoek 2014/2015 was de bezetting per nacht tijdens de winterregeling gemiddeld 159 personen.

### Bezetting opvanglocaties Zilverstraat en Kessler Stichting

In de maanden november tot en met maart verbleven er gemiddeld 160 personen per nacht op de locaties Zilverstraat en Kessler Stichting wanneer er geen winterregeling van kracht was. Tijdens een winterregeling steeg dit aantal naar gemiddeld 191 personen per nacht.

**Tabel 1.** Gemiddelde bezetting per nacht op de nachtopvang naar locatie in de periode november 2016 - maart 2017. Den Haag 2017.

Locatie	Zilverstraat		PV Kessler Stichting	
	Zonder winterregeling	Met winterregeling	Zonder winterregeling	Met winterregeling
November	78	86	95	95
December	72	89	94	95
Januari	73	101	92	95
Februari	55	90	98	101
Maart	57	-	94	-
<b>Totaal</b>	<b>66</b>	<b>94</b>	<b>94</b>	<b>96</b>

## KENMERKEN VAN DE PERSONEN

### Bereik

Op 19 januari 2017 zijn in Den Haag in totaal bij 118 personen in de (winter)opvang enquêtes afgenomen. In totaal maakten die dag 256 personen gebruik van de nachtopvang. Het bereik is hiermee 46%. Dit is lager dan in het Winterkoudeonderzoek 2014/2015 (57%). Het totaal aantal afgenomen enquêtes is hoger dan in 2014/2015 (95).

**Tabel 2.** Bereik per locatie. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.

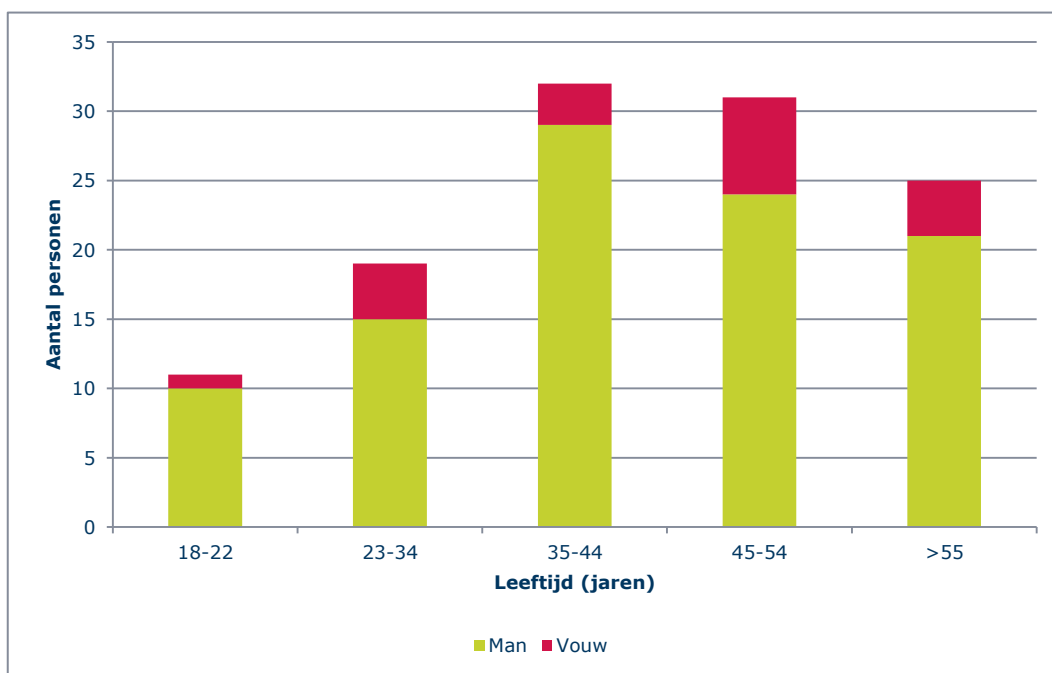
Opvanglocatie	Capaciteit	Bezetting op 19-1-'17	Aantal afgenomen enquêtes	Bereik
Zilverstraat	165	134	64	48%
<i>Winterregeling</i>		117		
<i>Bed-bad-broodregeling</i>		17		
PV Kessler Stichting	110	99	43	43%
Vast&Verder Binckhorstlaan	18	13	5	39%
Vast&Verder Noordpolderkade	8	5	3	60%
Leger des Heils Perspectywa	10	5	3	60%
<b>Totaal</b>	<b>311</b>	<b>256</b>	<b>118</b>	<b>46%</b>

### Demografische kenmerken

#### Leeftijd en geslacht

Van alle deelnemers is 84% man. Dit percentage is vergelijkbaar met voorgaande onderzoeken (2014/2015 83%; 2011/2012 85%; 2010/2011 87%). Gemiddeld zijn de deelnemers 43 jaar. De jongste is 18 jaar en de oudste is 69 jaar. De meeste deelnemers hebben een leeftijd van 35 tot en met 44 jaar (Figuur 2).

**Figuur 2.** Aantal bezoekers naar leeftijd en geslacht. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.

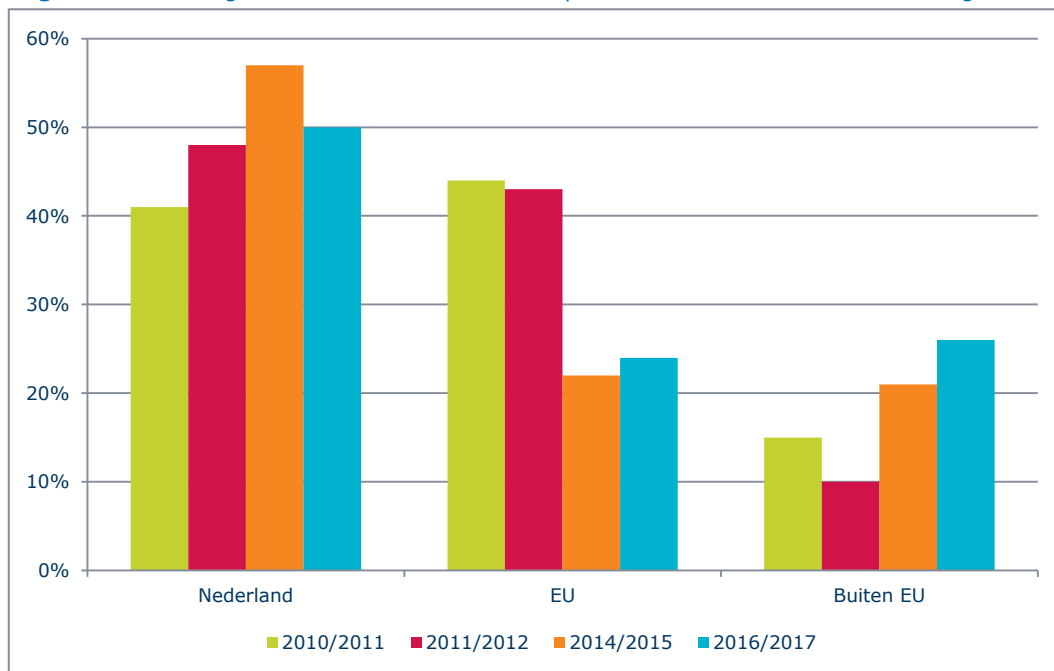


### Nationaliteit

De helft van de deelnemers heeft aangegeven de Nederlandse nationaliteit te hebben, op de locatie Zilverstraat is dit 23% en op de locatie van de Kessler Stichting 90%.

Vergeleken met de vorige keren dat het Winterkoudeonderzoek in Den Haag is gedaan, is er een hoger percentage deelnemers afkomstig van buiten de EU (Figuur 3). Van deze deelnemers gaf 40% aan geen verblijfsvergunning te hebben, van 27% was dit onbekend (deze deelnemers verbleven allen op de locatie Zilverstraat). Een kwart van de deelnemers kwam van binnen de EU, het grootste deel kwam uit de MOE-landen (19%; vergelijkbaar met 2014-2015). Hiervan hadden de meeste deelnemers de Poolse nationaliteit (60%).

**Figuur 3.** Percentage bezoekers naar nationaliteit per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017.



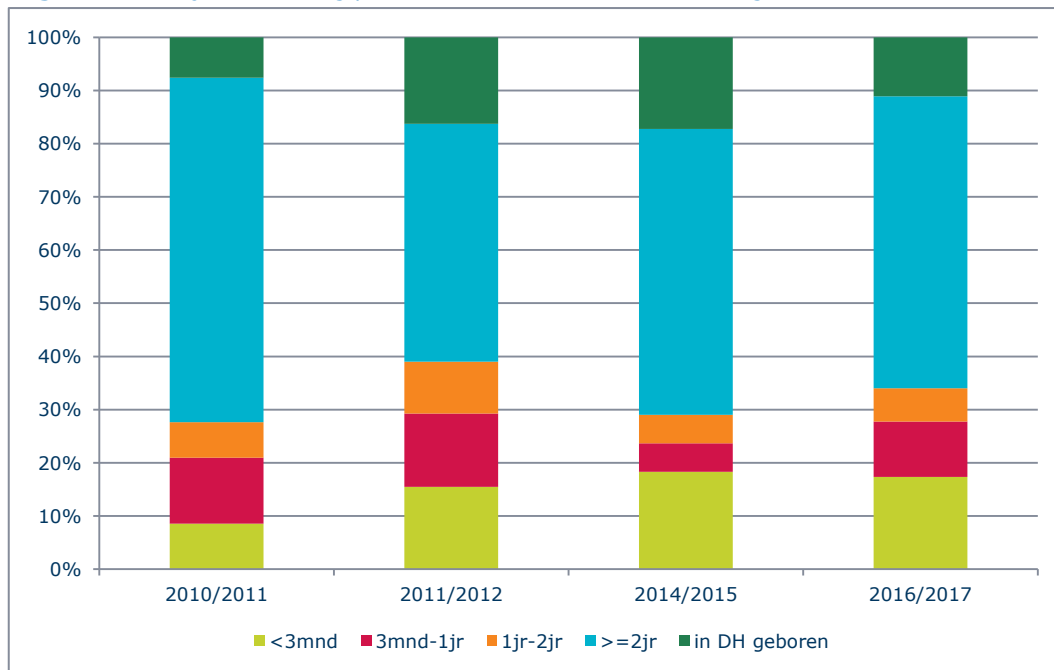


## VERBLIJFPLAATS

### Duur verblijf in Den Haag

Een kwart van de deelnemers (26%) is in het afgelopen jaar naar Den Haag gekomen (Figuur 4). Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Van de deelnemers die in het afgelopen jaar naar Den Haag zijn gekomen verbleef 43% in het buitenland voor hun komst naar Den Haag.

**Figuur 4.** Verblijf in Den Haag per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017.



### Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen

De deelnemers hebben in het algemeen een wisselende verblijfplaats. In tabel 3 staat de verdeling van de plekken waar de mensen verbleven in de 30 nachten voorafgaand aan de enquête. Dit was de periode van 20 december 2016 tot 19 januari 2017. In deze periode waren 4 winterregelingen van kracht, in totaal was in 18 van de 30 dagen de winterregeling van kracht. Dit is hoger dan in voorgaande Winterkoudeonderzoeken (2014/2015: 7 dagen; 2011/2012: 3 dagen; 2010/2011: 7 dagen). Daarnaast vielen ook kerst en oud en nieuw in deze periode. Dit was ook in het Winterkoudeonderzoek van 2014/2015 het geval, maar niet voor de Winterkoudeonderzoeken van 2011/2012 en 2010/2011.

De deelnemers van dit jaar hebben in de 30 nachten voorafgaand aan de enquête minder nachten bij familie, vrienden of kennissen doorgebracht, gemiddeld twee nachten. In 2014/2015 waren dit vijf nachten. Daarnaast hebben zij gemiddeld één nacht meer op straat doorgebracht dan in 2014/2015.

Deelnemers aanwezig op de locatie van de Kessler Stichting sliepen gemiddeld vrijwel alle nachten in de opvang (28). Deelnemers aanwezig op de locatie Zilverstraat sliepen gemiddeld minder nachten in de opvang (15) en meer nachten bij familie en vrienden (5), voor gemiddeld 5 nachten was de slaapplek onbekend.

**Tabel 3.** Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen naar het gemiddeld aantal nachten verbleven.  
Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.

Plek	Gemiddeld aantal nachten
Nachtopvang/Passantenverblijf	21
<i>Reguliere opvang (PV Kessler/ Vast&amp;Verder)</i>	<i>11</i>
<i>Opvang Zilverstraat</i>	<i>9</i>
<i>Opvang Perspectywa</i>	<i>1</i>
Op straat	3
Bij familie, vrienden of kennissen	2
In voor woning ongeschikte behuizing	<0,5
In politiecel, huis van bewaring of penitentiaire inrichting	1
In woon-/zorginstelling	0
In eigen woonruimte	<0,5
In onderdak verstrekt door werkgever	<0,5
In hotel/jeugdherberg	<0,5
In buitenland	0
Anders	<0,5
Onbekend	3
<b>Totaal</b>	<b>30</b>

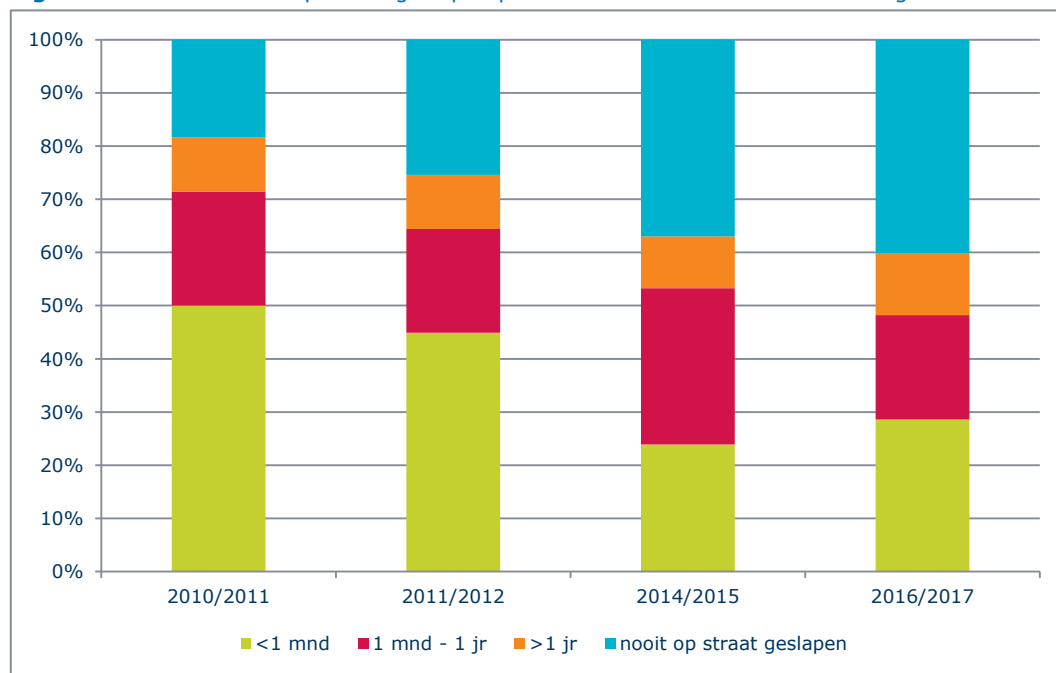
Ruim de helft van de deelnemers verbleef tijdens de 30 dagen voorafgaand aan het onderzoek op een plek, voor 95% van deze personen was dit de nachtopvang. Twee derde (35%) van de deelnemers verbleef op twee plekken, waarvan een de nachtopvang was. Daarnaast verbleven deze deelnemers voornamelijk op straat of bij familie, vrienden of kennissen. Door 9% van de deelnemers werd op drie of meer plekken verbleven, waarvan een de nachtopvang was. Daarnaast verbleven deze deelnemers verspreid op alle plekken zoals genoemd in tabel 2 (met uitzondering van woon-/zorginstelling en buitenland).

Deelnemers op de Zilverstraat hadden vaker een wisselende locatie, 44% verbleef op een locatie, 41% op twee locaties en 15% verbleef op drie of meer locaties. Op de locatie van de Kessler Stichting verbleef 69% van de deelnemers op een locatie en 31% verbleef op 2 locaties.

### Slapen op straat

Zes op de tien van de deelnemers heeft aangegeven wel eens een nacht doorgebracht te hebben op straat (slapen of 's nachts rondlopen/verblijven in bijvoorbeeld portiek, onder een brug, of geïmproviseerde schuilplaats). Dit is vergelijkbaar met 2014/2015, maar lager dan de jaren daarvoor (Figuur 5). Bijna drie op de tien (29%) heeft in de afgelopen maand op straat geslapen. Dit is iets hoger dan in 2014/2015 (24%), maar lager dan in de jaren daarvoor. Van de deelnemers op de opvanglocatie Zilverstraat had 48% in de afgelopen maand buiten geslapen, bij de opvanglocatie van de Kessler Stichting was dit 5%.

**Figuur 5.** Voor het laatst op straat geslapen per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017



### Laatste woonplek

Aan de deelnemers is gevraagd op welke plek zij voor het laatst minimaal een aaneengesloten periode van een maand verbleven. Bijna de helft van de deelnemers (47%) verbleef bij de partner, ouders of andere familie, vrienden of kennissen. Vier op de tien deelnemers verbleef in een eigen koop- of huurwoning (41%). Vijf procent verbleef in een woonvoorziening/zorginstelling, 3% in een huis verstrekt door de werkgever, 3% op een andere locatie en 1% in een kraakpand.

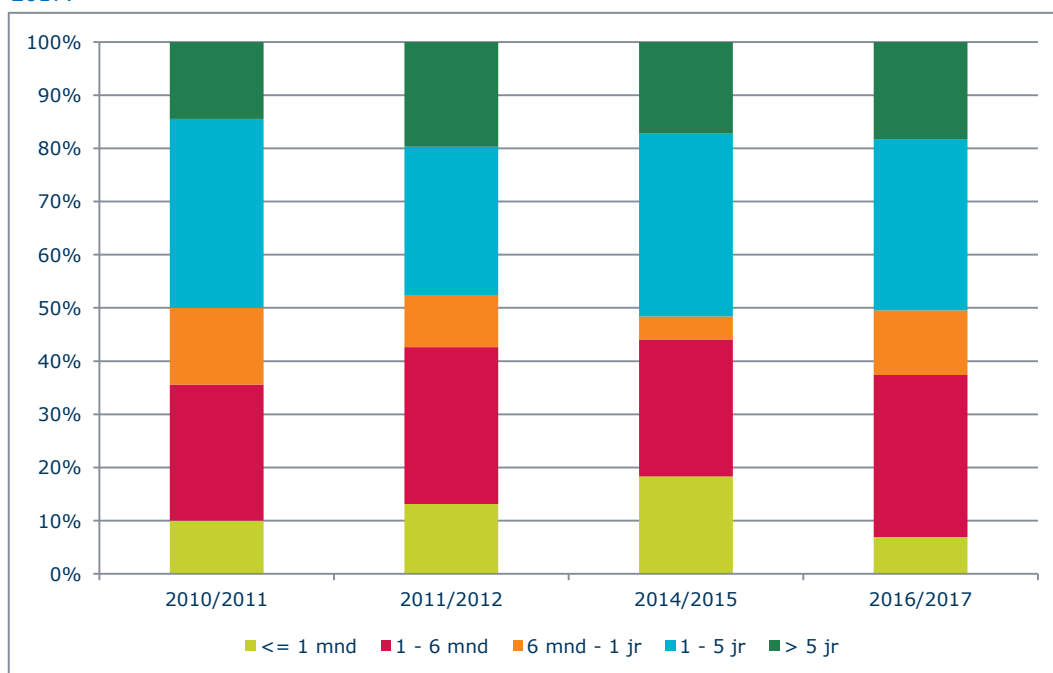
De personen die in een woonvoorziening/zorginstelling hadden verbleven, zaten allen op de locatie Zilverstraat.

### DAKLOOSHEID

#### Duur

De helft van de deelnemers is in het afgelopen jaar voor het eerst dakloos geworden (recent dakloos), bij de locatie van de Kessler Stichting was dit 64% en bij de locatie Zilverstraat 40%. De verdeling van recent - niet recent daklozen is vergelijkbaar met die van voorgaande jaren (circa 50:50; Figuur 6). Het percentage deelnemers dat zeer recent dakloos is geworden (tot 1 maand voor het onderzoek) is lager dan in voorgaande jaren.

**Figuur 6.** Tijdsduur sinds de eerste keer dakloosheid per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017.



### Aanleiding

Er zijn vaak meerdere redenen waarom iemand dakloos wordt. Als de achterliggende problematiek (zoals schulden, geen werk, verslaving, et cetera) buiten beschouwing wordt gelaten, en er specifiek wordt gevraagd waarom een woonruimte is geëindigd, blijven er een paar mogelijkheden over: (dreigende) huisuitzetting, huis verlaten na conflict met (of op verzoek van) partner/familie/vrienden/kennissen, ontslag of vertrek uit een woonvoorziening of instelling, of geen huisvesting na (terug)komst naar Nederland.

Een (dreigende) huisuitzetting was de meest voorkomende reden waarom de woonruimte is beëindigd, een uitzetting door een particulier (14x) en door de woningstichting (12x) werden hierbij het meest genoemd. Het huis verlaten na conflict of op verzoek van partner (13x), ouders (3x) en familie of vrienden (15x) werd ook vaak benoemd als reden voor beëindigen van de woonruimte. In voorgaande jaren waren dit ook de twee meest genoemde redenen.

**Tabel 4.** Aanleiding dakloosheid naar Winterkoudeonderzoek per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017.

Aanleiding	2011/2012		2014/2015		2016/2017	
	N	%	N	%	N	%
(dreigende) Huisuitzetting	41	35%	37	43%	40	36%
Huis verlaten na conflict met of op verzoek van partner, familie of vrienden	42	36%	21	24%	33	30%
Geen huisvesting na ontslag of vertrek uit een woonvoorziening of instelling	9	8%	9	11%	6	5%
Geen huisvesting na (terug)komst naar NL	18	15%	12	14%	21	19%
Anders	8	7%	7	8%	11	10%
<b>Totaal</b>	<b>118</b>		<b>86</b>		<b>111</b>	

## FINANCIËN

### Inkomen

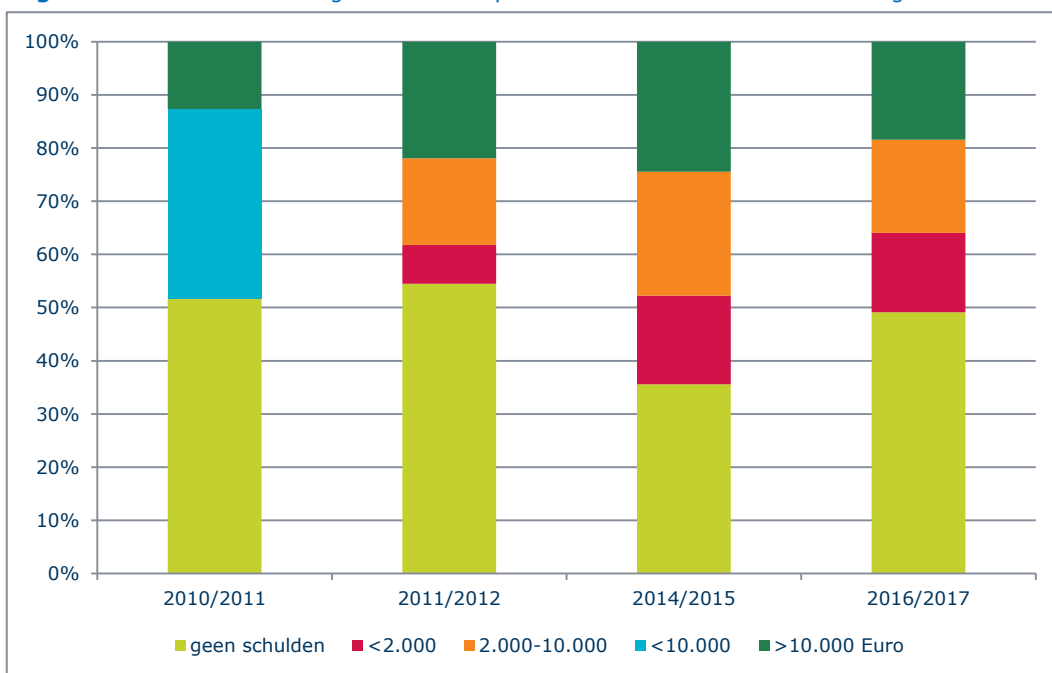
Ruim vier op de tien deelnemers (45%) had ten tijde van het onderzoek geen inkomen. Vier op de tien ontvingen een uitkering (daklozenuitkering/ bijstand/ WW/ WAO/ AOW/ Wajong), 9% gaf aan betaald werk te hebben (wit of zwart), 3% had de straatkrant of klusjes als inkomstenbron en 3% had aan een ander soort bron van inkomen. In vergelijking met voorgaande onderzoek geeft een lager percentage aan een uitkering te ontvangen (56% in 2014/2015). Op de locatie Zilverstraat gaf zes op de tien deelnemers (61%) aan geen inkomen te hebben, op de locatie van de Kessler Stichting was dit 16%.

### Schulden

Op de vraag 'heeft u schulden?', heeft 51% aangegeven schulden te hebben. Dit percentage is lager dan in 2014/2015 (64%), maar vergelijkbaar met de jaren daarvoor (2011/2012: 46% ; 2010/2011: 49%). Bijna twee op de tien deelnemers (18%) heeft een schuld van meer dan 10.000 Euro. Daklozen met de Nederlandse nationaliteit hebben het vaakst aangegeven schulden te hebben. Twee derde van de deelnemers met een Nederlandse nationaliteit (66%) heeft schulden, tegenover 33% van de deelnemers uit de EU en 41% van de deelnemers vanuit buiten de EU. In totaal had 18% van deelnemers een schuld van meer dan 10.000 euro (NL 22%, EU: 19%, buiten EU: 14%).

Een hoger percentage van de deelnemers op de locatie van de Kessler Stichting had schulden (65%; 25% 10.000 euro of meer) dan bij de deelnemers op de locatie Zilverstraat (40%; 13% 10.000 euro of meer).

**Figuur 7.** Schulden naar hoogte van schuld per Winterkoudeonderzoek. Den Haag 2017.



## IN AANRAKING MET JUSTITIE

Vier op de tien deelnemers is in de afgelopen 12 maanden in aanraking geweest met de politie bijvoorbeeld voor een boete, wildpassen of zwartrijden, 34% heeft een openstaande boete. Drie op de tien (29%) heeft tenminste een nacht in detentie (politiecel, huis van bewaring en/of penitentiaire inrichting) gezeten in het afgelopen jaar. Dit is lager dan in het Winterkoudeonderzoek 2014/2015 (46%) en 2010/2011 (50%), maar vergelijkbaar met 2011/2012 (33%). Op de locatie Zilverstraat had 39% een nacht in detentie gezeten, op de locatie van de Kessler Stichting betrof dit 9%.

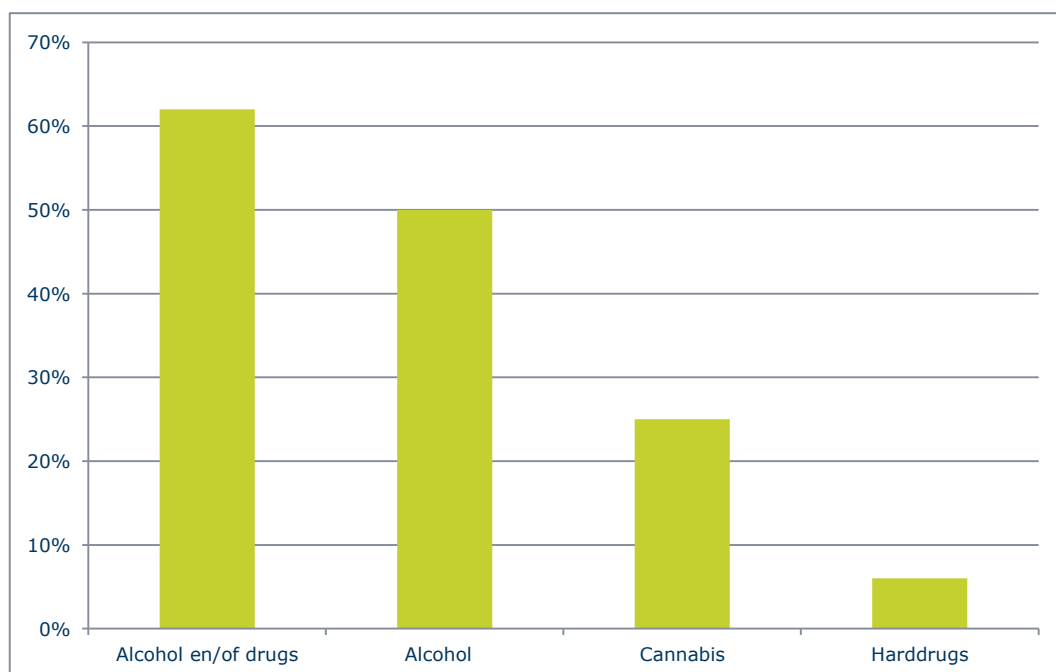
## GENOTMIDDELENGEBRUIK

Zes op de tien deelnemers (62%) geeft aan alcohol en/of drugs te hebben gebruikt in de afgelopen 30 dagen. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren (2014/2015: 65%; 2011/2012: 69% ; 2010/2011: 62%). Op de locatie Zilverstraat werd door een hoger percentage deelnemers alcohol en/of drugs in de afgelopen 30 dagen gebruikt dan op de locatie van de Kessler Stichting (73% versus 47%).

De helft van de deelnemers heeft alcohol gebruikt, 13% drinkt overmatig alcohol (meer dan 100 consumpties in de afgelopen maand; vergelijkbaar met 2014/2015 toen was dit 16%). Een kwart van de deelnemers gebruikte cannabis, 10% deed dit dagelijks. Dit is minder dan in 2014/2015 (resp. 35% en 21%), maar vergelijkbaar met 2011/2012 (resp. 29% en 7%). Harddrugs werd door 6% van de deelnemers gebruikt in de afgelopen 30 dagen. Het percentage deelnemers dat cocaïne of heroïne gebruikte was lager dan in 2014/2015 (cocaïne: 1% versus 10%, heroïne: 1% versus 5%).

Driekwart (74%) van de deelnemers rookt, twee derde (67%) rookt dagelijks en 24% rookt dagelijks een pakje (20 sigaretten of meer).

**Figuur 8.** Genotmiddelengebruik in de afgelopen 30 dagen. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.



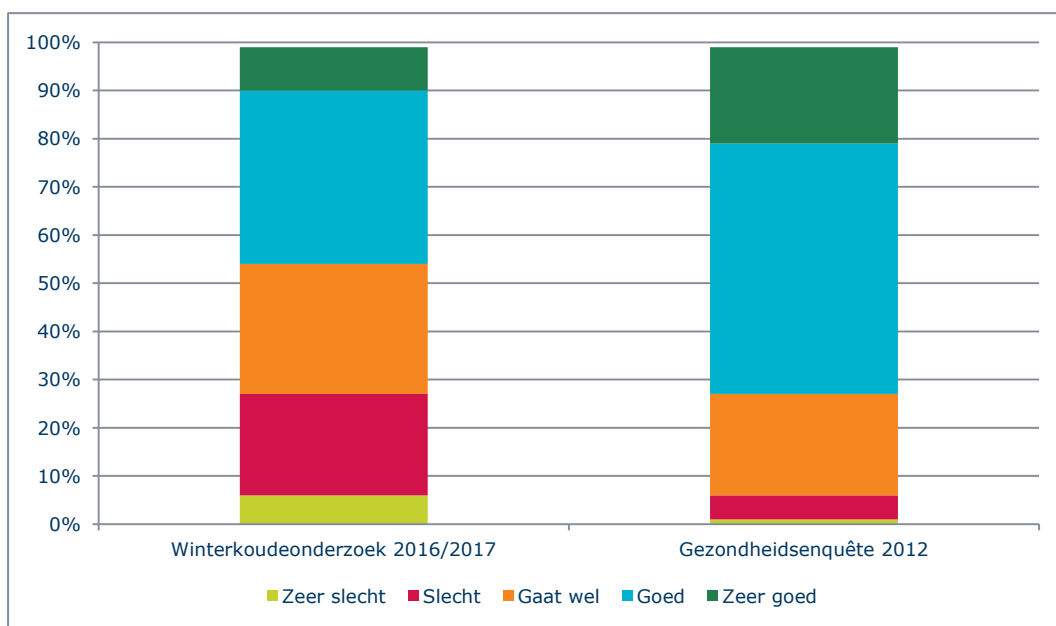
## GEZONDHEID

### Ervaren gezondheid

Op de vraag hoe de deelnemers over het algemeen hun gezondheid noemen, antwoordde bijna de helft (zeer) goed (46%), op de locatie Zilverstraat was dit 41% en op de locatie van de Kessler Stichting 51%. Voor ruim een kwart (27%) was de ervaren gezondheid (zeer) slecht, dit percentage was vrijwel gelijk op de locaties Zilverstraat en Kessler Stichting.

Uit de gezondheidsenquête 2012 bleek dat 73% van de Hagenaars van 19 jaar en ouder met een eigen woonadres de eigen gezondheid als (zeer) goed ervaren, 21% ervaart de eigen gezondheid als gaat wel en 7% als (zeer) slecht. In vergelijking met de totale Haagse populatie (19+) ervaren de deelnemers uit het Winterkoudeonderzoek over het algemeen hun gezondheid als minder goed.

**Figuur 9.** Ervaren gezondheid. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.



Een derde van de deelnemers gaf aan zich op het moment van de enquête ziek te voelen, dit is vergelijkbaar met voorgaande keer (35%). Bijna de helft van de deelnemers (47%) had pijnklachten ten tijde van de enquête. Pijn in het been, knie of voeten, in de rug en het hoofd zijn de meest genoemde klachten. Dit is vergelijkbaar met 2014/2015.

Bijna negen op de tien deelnemers (87%) geeft aan zich te kunnen verplaatsen zonder gebruik te maken van een hulpmiddel zoals een stok, looprek, rolstoel of scootmobiel. Hierbij werd geen verschil gezien tussen de locatie Zilverstraat en de locatie van de Kessler Stichting.

### Zorg ontvangen in de afgelopen 12 maanden

Drie op de tien deelnemers heeft aangegeven in het afgelopen jaar zorg te hebben ontvangen van de huisarts. Een kwart (24%) ontving zorg van de eerste hulp, 22% van de tandarts, 16% van een arts in de politiecel of in detentie, 12% van de GGZ, 12% van een arts in de nachtopvang of de Haagse Straatdokter en 5% van de verslavingszorg. Een vijfde (21%) gaf aan zorg te hebben ontvangen van een andere hulpverlener.

In vergelijking met 2014/2015 heeft een lager percentage deelnemers zorg ontvangen van de GGZ (toen 27%) en van de verslavingszorg (toen 17%). Voor de ontvangen zorg van de GGZ was

er geen verschil tussen de locaties Zilverstraat en van de Kessler Stichting (beide 12%), op de locatie Zilverstraat had 3% zorg van de verslavingszorg ontvangen en op de locatie van de Kessler Stichting 9%.

Drie personen zijn in het afgelopen jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis/kliniek voor emotionele of psychische problemen.

### **Zorgverzekering**

Twee derde van de deelnemers is verzekerd tegen ziektekosten, dit is vergelijkbaar met 2014/2015 (63%). Het grootste deel van de mensen zonder zorgverzekering verbleef op de locatie Zilverstraat (33 van de 39). Twaalf van de veertien deelnemers zonder verblijfsvergunning hadden geen zorgverzekering.

Deelnemers zonder zorgverzekering hadden een minder goed ervaren gezondheid ((zeer) goed: 39% versus 51% van de deelnemers met zorgverzekering; (zeer) slecht: 39% versus 21%).

Daarnaast was ook een lager percentage in bezit van een zorgpas; 46% versus 89% van de deelnemers met een zorgverzekering.

Wanneer personen in detentie verblijven wordt de zorgverzekering voor hen geregeld, na het verblijf in detentie moeten personen dit zelf regelen. Van de deelnemers die in het afgelopen jaar in detentie hadden gezeten, had 53% een zorgverzekering tegenover 72% van de deelnemers die niet het afgelopen jaar in detentie hadden gezeten.

### **Consult met verpleegkundige op de locatie Zilverstraat**

Tijdens de winterregeling worden er consulten gehouden door een verpleegkundige op de locatie Zilverstraat. De verpleegkundige was op 25 van de 47 dagen van de winterregeling aanwezig, er zijn toen 133 consulten gehouden. De meest voorkomende klachten op de consulten waren sociale problemen (25%), problemen met de huid (21%), het bewegingsapparaat (20%), luchtwegen (14%) en psychische klachten (11%). In zes op de tien consulten (61%) werd de cliënt doorverwezen.

### **CONTACT MET HULPINSTANTIES**

De deelnemers is gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden contact hebben gehad met het CCP, het Straatconsulaat, het Straatpastoraat, Stichting Idhem of Barka. Acht op de tien deelnemers gaf aan contact te hebben gehad met het CCP, dit is vergelijkbaar met 2014/2015 (77%). Op de locatie Zilverstraat had 69% contact met het CCP, bij de locatie van de Kessler Stichting was dit 100%.

Een op de tien deelnemers had contact met het Straatpastoraat, 9% met het Straatconsulaat, 8% met Barka en geen van de deelnemers gaf aan contact te hebben gehad met Stichting Idhem.



## PERSONEN DIE WEL VERSUS NIET EEN ZORGPAS VAN HET CCP HEBBEN

Personen die geen CCP-pas hebben maken normaal gesproken geen gebruik van de reguliere nachtopvang. Inzicht in deze groep geeft een beeld van de mensen die buiten de winterregeling kennelijk op andere plekken verblijft. Tijdens de winterregeling krijgen we deze groep in beeld.

**Tabel 5.** Antwoord op de vraag "Heeft u een zorgpas van het CCP?". Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.

Heeft u een zorgpas van het CCP?	2014/2015		2016/2017	
	Aantal	%	Aantal	%
Ja	61	66%	84	72%
Ja, maar zorgpas is verlopen/beëindigd	6	6%	4	3%
Nee	26	28%	29	25%
Onbekend	2		1	

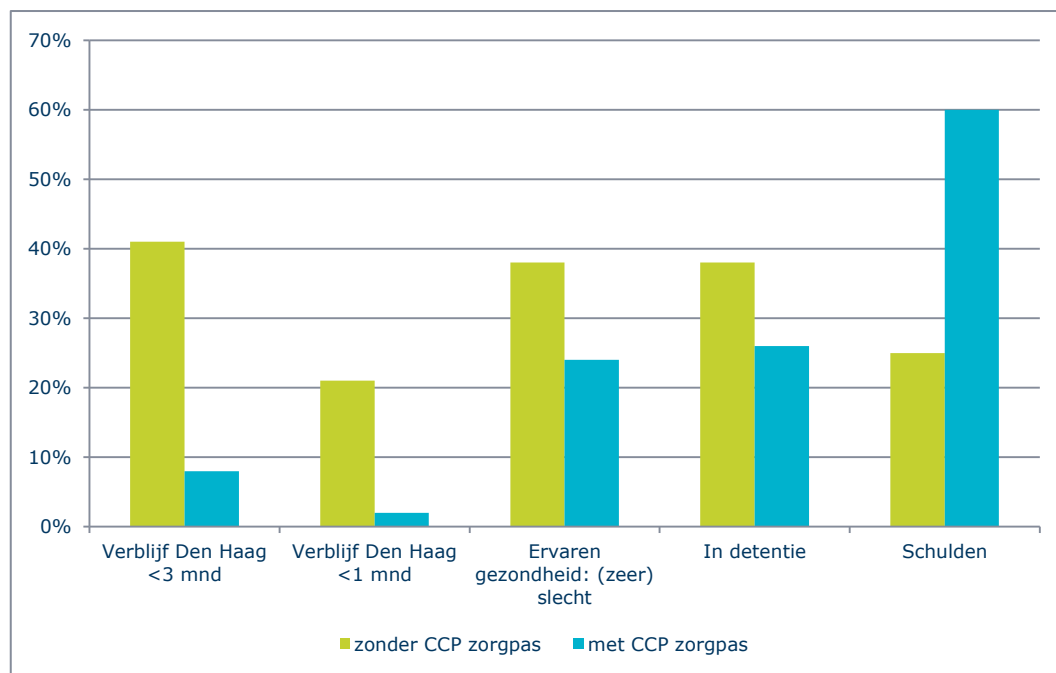
Er zijn een aantal voorwaarden voor het verkrijgen van een zorgpas, waaronder regiobinding. Onder de deelnemers met een zorgpas is 27% in de afgelopen twee jaar naar Den Haag gekomen. Dit is vergelijkbaar met het Winterkoudeonderzoek 2014/2015 (24%).

Een kwart van de deelnemers had geen CCP zorgpas, vergelijkbaar met 2014/2015 (28%). De meeste deelnemers zonder zorgpas verbleven op de locatie Zilverstraat (26 van de 29). Onder de deelnemers zonder een zorgpas waren relatief meer jongeren (18-34 jaar; 38% versus 22% met zorgpas) en minder 55-plussers (7% versus 25% met zorgpas). Deelnemers zonder Nederlandse nationaliteit hadden relatief vaak geen zorgpas (EU: 59% versus 13% met zorgpas; buiten EU: 33% versus 23% zonder zorgpas).

Deelnemers zonder CCP-pas verbleven relatief vaak pas kort in Den Haag (minder dan drie maanden) ten opzichte van deelnemers met CCP-pas (41% versus 8%). Tevens het percentage zeer recent daklozen (een maand of minder geleden) was hoger onder deelnemers zonder zorgpas (21% versus 2% met zorgpas). Dit werd ook gezien in het Winterkoudeonderzoek 2014/2015.

Van de personen zonder zorgpas ervaarde 38% de eigen gezondheid als (zeer) slecht (tegenover 24% met zorgpas), heeft 38% in het laatste jaar in detentie gezeten (26% met zorgpas) en heeft een kwart schulden (60% met zorgpas).

**Figuur 10.** Verblijf, ervaren gezondheid, detentie en schulden naar personen met en zonder CCP zorgpas. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.



In de 30 nachten voorafgaand aan de enquête (waarvan 18 nachten een winterregeling gold) verbleven deelnemers zonder zorgpas gemiddeld acht nachten in de nachtopvang (voornamelijk in de Zilverstraat) en zes nachten op straat. Daarnaast was voor gemiddeld 7 nachten onbekend waar zij verbleven (tabel 5).

De deelnemers zonder zorgpas hadden relatief vaker een wisselende verblijfplaats

Van de deelnemers zonder zorgpas verbleef 26% tijdens deze 30 dagen op een locatie, 48% op twee locaties en 26% op 3 of meer locaties. Van de deelnemers met zorgpas was dit respectievelijk 65%, 32% en 4%.

**Tabel 5.** Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen en het gemiddeld aantal nachten verbleven naar het wel of niet in bezit zijn van een CCP zorgpas. Winterkoudeonderzoek 2016/2017, Den Haag.

Plek	Wel CCP zorgpas	Geen CCP zorgpas
Nachtopvang/Passantenverblijf	25	8
Reguliere opvang (PV Kessler/ Vast&Verder)	15	1
Opvang Zilverstraat	9	7
Opvang Perspectywa	1	0
Op straat	2	6
Bij familie, vrienden of kennissen	1	2
In voor woning ongeschikte behuizing	<0,5	1
In politiecel, huis van bewaring of penitentiaire inrichting	<0,5	2
In woon-/zorginstelling	0	0
In eigen woonruimte	<0,5	2
In onderdak verstrekt door werkgever	0	1
In hotel/jeugdherberg	0	1
In buitenland	0	0
Anders	<0,5	<0,5
Onbekend	1	7
<b>Totaal</b>	<b>30</b>	<b>30</b>

# Conclusie en discussie

De resultaten van het Winterkoudeonderzoek 2016/2017 laten over het algemeen een vergelijkbaar beeld zien met voorgaande Winterkoudeonderzoeken. Het percentage deelnemers dat (gezondheids)problemen heeft is hoog. Een hoger percentage van de deelnemers aan het Winterkoudeonderzoek had een (zeer) slecht ervaren gezondheid ten opzichte van de totale Haagse populatie van 19 jaar en ouder (27% versus 7% (uit Gezondheidsenquête 2012)), de helft van de deelnemers had schulden en een 29% heeft in het afgelopen jaar in detentie gezeten. Een aantal opvallende resultaten wordt hieronder nader toegelicht.

## Bezetting winteropvang

De maximale capaciteit tijdens de winterregeling is ruim voldoende (311 bedden). Op de drukste dag waren er 241 bezoekers. Gemiddeld verbleven er 216 personen per nacht op de opvang tijdens de winterregeling. Tijdens de winterregelingen in de winter 2016/2017 werd er meer gebruik gemaakt van de nachtopvang dan tijdens de winterregelingen in de winter 2014/2015. Toen maakten gemiddeld 159 personen gebruik van de nachtopvang, dit is een stijging van 57 personen.

## Kenmerken van de personen

Er werd een stijging gezien in het percentage personen afkomstig van buiten de EU en in het percentage deelnemers zonder verblijfsvergunning. Dit kan mogelijk verklaard worden doordat er tijdens de afname van het Winterkoudeonderzoek ook personen aanwezig waren die gebruik maakten van de Bed-Bad-Broodregeling op de locatie Zilverstraat. Een aantal van hen is wellicht meegenomen in het onderzoek.

In het Winterkoudeonderzoek van 2014/2015 werd een daling in het percentage MOE-landers gezien. In het Winterkoudeonderzoek 2016/2017 werd geen verdere daling waargenomen, het percentage deelnemers afkomstig uit MOE-landen bleef gelijk (19%).

## Verblijfplaats

De helft van de deelnemers heeft in de enquête aangegeven het afgelopen jaar voor het eerst dakloos te zijn geraakt. De verdeling 50% recent / 50% niet-recent daklozen is gelijk aan voorgaande jaren en geeft een indicatie voor een goede doorstroom.

## Gezondheid

Tijdens de negen winterregelingen in de winter van 2016/2017 zijn er 133 consulten door een verpleegkundige gehouden op de locatie Zilverstraat. Op deze locatie verbleef het grootste deel van de deelnemers zonder zorgverzekering (33 van de 39) en zonder zorgpas (26 van de 29), onder deze deelnemers is het percentage (zeer) slecht ervaren gezondheid hoog. Hierdoor is het belangrijk om op deze locatie laagdrempelige zorg aan te blijven bieden.

Bij het zorggebruik in het afgelopen jaar werd een daling gezien ten opzichte van 2014/2015 in de ontvangen zorg van GGZ en verslavingszorg in het afgelopen jaar. Een daling in de ontvangen zorg kan door meerdere factoren verklaard worden: deelnemers hadden zorg minder nodig, wisten de zorg minder goed te vinden of wilden zelf de zorg niet ontvangen. Vanuit het werkveld zijn er geen aanwijzingen dat er minder GGZ- of verslavingsproblematiek speelt bij de nachtopvang.

### **Locaties nachtopvang**

In deze rapportage zijn de resultaten uitgesplitst naar de twee grootste opvanglocaties van Den Haag, de locatie Zilverstraat (winteropvang en Bed-Bad-Broodregeling) en de locatie van de Kessler Stichting (reguliere nachtopvang). Er wordt verschillende problematiek gezien op beide locaties. Zo is bijvoorbeeld het percentage deelnemers met schulden hoger bij de locatie van de Kessler Stichting (65% versus 40%) en op de locatie Zilverstraat hebben de deelnemers vaker een wisselende verblijfplaats, een hoger percentage deelnemers had in de afgelopen maand buiten geslapen (48% versus 5%). Een verklaring hiervoor kan worden gezocht in de verschillen in de populatie die verblijft op die locaties. Op de locatie van de Kessler Stichting had 90% de Nederlandse nationaliteit, op de locatie Zilverstraat was dit 23%. Op de locatie Zilverstraat verbleef het grootste deel van de deelnemers zonder zorgverzekering (33 van de 39) en zonder zorgpas (26 van de 29).

# Bijlage

## Vragenlijst Winterkoudeonderzoek Den Haag 2016/2017

### Introductie

Ik ben ..... Namens GGD Haaglanden wil ik u enkele vragen stellen. De GGD wil graag weten wie er gebruik maken van de opvang tijdens de winterregeling. Uw antwoorden helpen daarbij. De gegevens zullen alleen voor dit onderzoek worden gebruikt. De antwoorden hebben geen gevolgen voor u. Het interview duurt ongeveer 15 minuten. Hiervoor krijgt u € 5.

### Algemene gegevens

Interview	Respondent
Locatie: .....	Geslacht: <input type="checkbox"/> Man <input type="checkbox"/> Vrouw
Datum: <b>19-1-2017</b>	Geboortejaar: .....
Interviewer: .....	Geboorteland: .....
	Nationaliteit: ..... (indien meerdere: vul de meest rechthebbende in)
	Indien nationaliteit buiten de EU <sup>†</sup> :
	Heeft u een verblijfsvergunning? <input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee

### Gegevens over verblijf

1a Sinds wanneer verblijft u nu in Den Haag? ..... dagen / ..... weken / ..... maanden  
..... jaar (evt. jaartal: .....)  
☐ Vanaf geboorte → naar vraag 2a

1b Waar verbleef u voor die tijd?

indien Nederland: welke stad? .....  
indien buitenland: welk land? .....

2a Hoe lang geleden heeft u voor het laatst op straat geslapen? ..... dagen / ..... weken / ..... maanden  
..... jaar geleden (evt. jaartal: ..... )  
bv in portiek, onder brug of geïmproviseerde schuilplaats.  
's Nachts rondlopen/verblijven op straat bij gebrek aan slaapplek telt hier ook. ☐ Nooit

<sup>†</sup> EU-landen: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk, Zweden.

2b **Waar heeft u de afgelopen 30 nachten geslapen en hoeveel nachten?**

*Eerst de vormen van overnachting navragen, vervolgens samen aantal dagen inschatten.*

**LET OP: HET TOTAAL AANTAL NACHTEN MOET 30 ZIJN!!**

Reguliere nachtopvang (Kessler (Delagoastraat) / Leger des Heils (Vast en Verder)) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Nachtopvang Zilverstraat <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Opvang Oost Europeanen Binckhorstlaan <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Op straat/buiten (portiek, open bootje, brug, geïmproviseerde schuilplaats) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Bij familie, relatie (partner), vrienden of kennissen (tijdelijk bij hem/haar in huis) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
In een voor woning ongeschikte behuizing (overdekt bootje, kelderbox, tuinhuisje, sloop- of kraakpand zonder verwarming, trein, auto, etc.) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Politie / Huis van Bewaring / penitentiaire inrichting / gevangenis <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Woonvoorziening / zorginstelling (bv. beschermd/begeleid wonen, doorstroomvoorziening, verblijfsvoorziening, GGZ-instelling, (Parnassia), asielzoekerscentrum, etc.) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Eigen woonruimte (zelfstandige huisvesting, huur of koop) <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Onderdak verstrekt door werkgever <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Hotel / jeugdherberg / pension <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
In buitenland <i>nl: .....</i>	<input type="checkbox"/> Ja	..... nachten
Anders <i>nl: .....</i>		..... nachten

**Totaal aantal**

**30** nachten

## Vragen over dakloosheid

3a **Hoe lang is het geleden dat u voor het eerst dakloos bent geraakt?** ..... dagen / ..... weken / ..... maanden

Dwz: geen woonruimte/woonverblijf ..... jaar geleden (evt. jaartal: ..... )  
meer had

*(Soms wordt hier gezegd "ik heb nooit een thuis gehad" (bijv. bij verblijf jeugdinternaat), maar dit wordt niet onder dakloos verstaan. Iemand is feitelijk dakloos als hij/zij niet over een eigen woonruimte beschikt en gebruik maakt van de nachtopvang, op straat slaapt of telkens wisselende slaapplekken heeft)*

*(Ook start dakloosheid in buitenland telt mee)*

## Vragen over laatste woonplek (waar respondent tenminste een maand heeft gewoond)

3b **Waar heeft u voor het laatst een maand of langer gewoond?**

*(Het verblijf wisselt vaak bij daklozen. Het gaat hier om de laatste periode dat respondent tenminste een maand eenzelfde woonverblijf had)*

*(Nachtopvang en detentie is geen woonverblijf; vraag in dat geval naar het woonverblijf daarvoor)*

A ☐ In een eigen koop- of huurhuis

B1 ☐ Bij partner (in zijn/haar huis)

B2 ☐ Bij ouders

B3 ☐ Bij andere familie, vrienden kennissen

C ☐ In een huis verstrekt door werkgever

D ☐ In een kraakpand

E ☐ In een woonvoorziening, zorginstelling of  
Asielzoekerscentrum

F ☐ Anders, nl: .....

**Interviewer let op:** Bij de volgende antwoorden:

- In de reguliere nachtopvang
- In de opvang aan de Zilverstraat
- In de opvang Oost-Europeanen Binckhorstlaan
- In detentie

Doorvragen!: waar verbleef u daarvoor ten minste 1 maand? → Onderbrengen bij een van bovenste antwoorden A-F

3c **In welke stad was dat?**

Verwijs naar de woonruimte onder 3b (A-F)

Indien buitenland: welk land?

→ antwoord op vraag 3E verderop is  
dan optie 4: komt naar Nederland

3d **Sinds hoe lang verblijft u niet meer in die woonruimte?**

☐ Zelfde als 3a

(verwijs naar de woonruimte onder 3b, optie A t/m F) ..... dagen / ..... weken / ..... maanden

..... jaar (evt. jaartal: ..... )

(dus: sinds wanneer bent u nu dakloos?)

Bij één periode van dakloosheid is het  
antwoord gelijk aan vraag 3a, anders korter)

3e **Wat is de reden dat deze woonruimte is geëindigd?**

*Dus: wat is de reden dat u nu dakloos bent?*

*(verwijs naar de woonruimte onder 3b, optie A t/m F)*

*Indien deze woonruimte in het buitenland was, vul antwoord 4 in!*

**Interviewer let op:**

- Het gaat hier niet om de achterliggende problematiek zoals schulden, geen geld, geen werk, verslaving, gokken en dergelijke!
- Het antwoord moet passen bij de woonruimte genoemd bij vraag 3b. Ga zo nodig terug naar vraag 3b.
- Antwoord 4 '(terug)komst naar Nederland' altijd kiezen als de laatste vaste verblijfplaats in het buitenland was. (Als iemand bijv. een huurhuis in buitenland had en daar is uitgezet en dat was in het buitenland, dan dus kiezen voor antwoord 4 en niet voor antwoord 1)

1 ☐ (Dreigende) huisuitzetting: →

*(Ook invullen indien een persoon inwoonde bij vriend, kennis, partner of familie en na huisuitzetting van deze persoon zijn woonruimte is kwijtgeraakt of als iemand zelf is weggegaan om huisuitzetting te voorkomen)*

- a ☐ Huisuitzetting door woningbouwcorporatie (*vanwege huurschuld, overlast, onrechtmatig gebruik*)
- b ☐ Huisuitzetting door particulier verhuurder (of huisbaas) (*vanwege huurschuld, overlast, onrechtmatig gebruik*)
- c ☐ Huisuitzetting dreigt → zelf huis verlaten / weggegaan
- d ☐ Afloop van periode (onder)huurcontract
- e ☐ Gedwongen verkoop bij niet aflossen hypotheek
- f ☐ Afloop van huisvesting door werkgever
- g ☐ Ontruiming kraakpand

2 ☐ Huis verlaten na conflict met (of op verzoek van): →

- a ☐ Partner
- b ☐ Ouder(s) / verzorger(s)
- c ☐ Overige familie/kennissen/vrienden

3 ☐ Ontslag of vertrek uit een Woonvoorziening of instelling: →

*(als het type instelling onduidelijk is schrijf dan de naam op)*

- a ☐ Instelling Maatschappelijke Opvang
- b ☐ GGZ, verslavingszorg of verpleeghuis (klinisch)
- c ☐ Asielzoekerscentrum
- d ☐ Anders: .....

4 ☐ Geen huisvesting na: →

- a ☐ (Terug)komst naar Nederland

↓  
**Was u in het buitenland ook dakloos?**

☐ Ja ☐ Nee

5 ☐ Anders, namelijk: .....



## Vragen over Justitie

- 4a **Heeft u de afgelopen 12 maanden (1 of meerdere nachten) in detentie gezeten?**  
(meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ Nee  
☐ Ja, in politiecel  
☐ Ja, in huis van bewaring (voorarrest of korte straf)  
☐ Ja, in penitentiaire inrichting / gevangenis
- 
- 4b **Bent u de afgelopen 12 maanden in aanraking gekomen met de politie?**  
(bijv. staande gehouden of een boete gekregen, bv vanwege wildplassen, openbaar drankgebruik, zwartrijden, verward gedrag)
- ☐ Ja  
☐ Nee
- 
- 4c **Heeft u openstaande boetes?**
- ☐ Ja  
☐ Nee

## Vragen over inkomen en schulden

- 5a **Wat voor soort inkomen heeft u op dit moment?**  
(meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ Geen, ook geen uitkering in aanvraag  
☐ Nu geen uitkering, maar uitkering in aanvraag  
☐ Bijstand / daklozenuitkering  
☐ WW / WAO (of andersoortige werkloosheids- / arbeidsongeschiktheidsuitkering)  
☐ AOW (al dan niet met aanvullend pensioen)  
☐ Betaald werk (wit en zwart werk waarbij activiteiten verricht worden die niet strafbaar zijn)  
☐ Straatkrant, klusjes etc.  
☐ Anders, nl .....
- Indien een bijstand/daklozen/WW-/WAO uitkering (in aanvraag):
- Ontvangt u deze in de gemeente Den Haag?**
- ☐ Ja  
☐ Nee
- 
- 5b **Heeft u schulden?**  
(studieschuld niet meerekenen)
- ☐ Nee → naar vraag 6a  
☐ Ja, minder dan € 2.000 → naar vraag 6a  
☐ Ja, € 2.000 tot < € 10.000  
☐ Ja, € 10.000 of meer
- 
- 5c **Heeft u meer dan € 2.000 schuld bij het CJIB\*, belastingdienst of UWV/sociale dienst?**
- ☐ Ja  
☐ Nee  
☐ Weet niet
- \* CJIB=Centraal Justitieel Incasso Bureau  
(inning van openstaande boetes, bekeuringen)

- 5d **Wat doet u overdag? Waar bent u bijvoorbeeld deze week overdag geweest?**  
*(Meerdere antwoorden mogelijk, loop het lijstje eventueel langs)*
- ☐ In de dagopvang (bijv. Haagse Zaak, Sterhuis, Hier en nu): .....
- ☐ In een GGZ-inloophuis: .....
- ☐ Op mijn werk
- ☐ Bij de dagbesteding, nl .....
- ☐ Buiten/op straat (ook: trein/metrostation etc)
- ☐ In een openbaar gebouw (bv. bibliotheek)
- ☐ Bij familie/vrienden/kennissen
- ☐ Anders, nl. ....

### Vragen middelengebruik

- 6a **Hoeveel dagen van de afgelopen 30 dagen<sup>†</sup> heeft u alcohol gedronken?** ..... dagen (als 0 dagen → naar vraag 7)
- ☐ Elke dag (= 30 dagen)

- 6b **Op de dagen dat u alcohol drinkt, hoeveel eenheden drinkt u dan gemiddeld?** ..... eenheden
- (Eenheid = glas dat voor die drank gebruikelijk is, reken voor een halve liter bier 2,5 eenheid)*

- 6c **Rookt u wel eens?**
- ☐ Ja, dagelijks
- ☐ Ja, af en toe → naar vraag 7
- ☐ Nee → naar vraag 7

- 6d **Hoeveel sigaretten/shagjes rookt u gemiddeld per dag?** .....

### 7 **Hoeveel van de afgelopen 30 dagen<sup>2</sup> heeft u:**

- a ☐ Cannabis gebruikt? ..... dagen
- b ☐ Cocaïne gebruikt? ..... dagen
- c ☐ Heroïne gebruikt? ..... dagen
- d ☐ Methadon gebruikt? ..... dagen  
*(behandeling en/of straat)*
- e ☐ Andere drugs gebruikt? ..... Dagen → Welke? .....

<sup>†</sup> Interviewer kan ook vragen hoeveel dagen de respondent de laatste maand gemiddeld per week gebruikt.  
 1 dg/wk = 4 dagen totaal; 2 dg/wk = 9 totaal; 3 dg/wk = 13 totaal; 4 dg/wk = 18 totaal; 5 dg/wk = 22 totaal;  
 6 dg/wk = 26 totaal

7f	<b>Heeft u ooit drugs gespoten?</b>	<input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Ja, vroeger <input type="checkbox"/> Ja, in de laatste 30 dagen nog
----	-------------------------------------	---

**Vragen over uw gezondheid**

8a	<b>Hoe zou u over het algemeen uw gezondheid noemen?</b>	<input type="checkbox"/> Zeer goed <input type="checkbox"/> Goed <input type="checkbox"/> Gaat wel <input type="checkbox"/> Slecht <input type="checkbox"/> Zeer slecht
8b	<b>Voelt u zich nu ziek?</b>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
8c	<b>Heeft u nu last van pijn?</b>	<input type="checkbox"/> Ja, waar? ..... <input type="checkbox"/> Nee
8d	<b>Kunt u zich verplaatsen zonder gebruik te hoeven maken van hulpmiddelen zoals een stok, looprek, rolstoel of scootmobiel?</b>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee

9a	<b>Heeft u in de <u>afgelopen 12 maanden</u> zorg ontvangen van:</b>	
	- De Haagse Straatdokter / arts in nachtopvang	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Huisarts	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Eerste Hulp Ziekenhuis	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Tandarts	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Arts in politiecel of detentie	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Geestelijke Gezondheidszorg (bijv. Parnassia, GGZ Haagstreek, GGZ Delfland)	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Verslavingszorg (Brijder)	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	- Andere hulpverlener, nl: .....	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee

9b	<b>Bent u in de <u>afgelopen 12 maanden</u> in een ziekenhuis/ kliniek opgenomen geweest wegens emotionele of psychische problemen?</b>  <i>(opname in ziekenhuis of psychiatrische instelling; <u>niet</u> voor alcohol of drugs)</i>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
----	--	--

9c	<b>Krijgt u medicijnen die door een arts zijn voorgeschreven?</b>	<input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Ja → welke medicijnen? ..... ..... ..... waarvoor? ..... ..... .....
9d	<b>Bent u verzekerd tegen ziektekosten?</b> <i>(voor EU onderdanen geldt ook de verzekering in het thuisland)</i>	<input type="checkbox"/> Nee, omdat: ..... <input type="checkbox"/> Ja → Waar? <input type="checkbox"/> Nederland <input type="checkbox"/> Thuisland
9e	<b>Heeft u in de <u>afgelopen 12 maanden</u> contact gehad met:</b>	
	<b>- CCP</b> (Centraal Coördinatiepunt MO/OGGZ: centrale toegang maatschappelijke opvang/openbare geestelijke gezondheidszorg aan de Binckhorst)	<input type="checkbox"/> Ja, bij Locket <input type="checkbox"/> Ja, elders <input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Nee, dat wil ik niet
	<b>- Straatconsulaat</b>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	<b>- Straatpastoraat</b>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
	<b>- Stichting IDHEM</b> (Integratie in Den Haag van Europese Migranten / Stichting Den Haag en Midden Europa)	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Nee, dat wil ik niet
	<b>- Barka</b> (Voor Midden- en Oost-Europeanen)	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Nee, dat wil ik niet
9f	<b>Heeft u een zorgpas van het CCP?</b> (Een pas voor toegang tot de reguliere nachtopvang)	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Ja, maar zorgpas is verlopen/beëindigd
9g	<b>Hoeveel zorgpassen heeft u in de <u>afgelopen 12 maanden</u> gehad?</b>	..... zorgpassen

## Vragen over gebruik van de nachtopvang

10 Slaapt u buiten de winterregeling ook in de nachtopvang?

- ☐ Ja, vooral in Delagoastraat (nachtopvang Kessler) → naar vraag 11a
- ☐ Ja, vooral in Zilverstraat
- ☐ Ja, in beide even vaak
- ☐ Ja, in opvang Oost-Europeanen Binckhorstlaan
- ☐ Ja, in Nachtopvang Vast en Zeker (jongeren)
- ☐ Nee



### Waarom niet?

Doorvragen: Er zijn meerdere antwoorden mogelijk!

- a ☐ Geen toegang ivm geen regiobinding (komt niet uit regio Den Haag)
- b ☐ Geen toegang ivm schorsing
- c ☐ Geen toegang ivm verslaving
- d ☐ Geen toegang ivm .....
- e ☐ Wil niet ivm drukte / te veel mensen
- f ☐ Wil niet ivm ruzie met anderen
- g ☐ Wil niet ivm openingstijden / tijd er in of er uit te vroeg
- h ☐ Wil niet ivm .....
- i ☐ Het is niet nodig / kan ergens anders slapen
- j ☐ Geen plek
- k ☐ Het is te duur (kost 2 euro per nacht)
- l ☐ Wist niet dat het er was
- m ☐ Andere reden(en), nl:

.....  
.....

## Vragen over deze voorziening (de voorziening waar de deze enquête wordt gehouden)

11a Wat vindt u goed aan deze voorziening?

.....  
.....  
.....

11b Wat zou u willen verbeteren aan deze voorziening?

.....  
.....  
.....

11c **Opmerkingen/indrukken**

- ☐ Taalbarrière
- ☐ Niet meewerkend
- ☐ Moeilijkheid om vragen te begrijpen
- ☐ Onder invloed van alcohol of drugs
- ☐ Respondent lijkt verward/psychische stoornis
- ☐ Anders, nl: .....

#### Facultatief

Een anekdote, ludieke uitspraak, opvallende situatie:

# Colofon

## Dit rapport is een uitgave van:

GGD Haaglanden  
Productgroep Epidemiologie en Gezondheidsbevordering  
Afdeling Epidemiologie  
Postbus 16130  
2500 BC Den Haag  
Tel: 070-353 7266  
E-mail: [maartje.keetman@ggdhaaglanden.nl](mailto:maartje.keetman@ggdhaaglanden.nl)

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding

## Auteurs:

Maartje Keetman  
Roelien Beuker  
Regina van der Meer

Den Haag, april 2017

### BEZOEKADRESSEN

Westeinde 128  
2512 HE Den Haag  
  
Reinier de Graafweg 5  
2625 AD Delft  
  
Croesinckplein 24-26  
2722 EA Zoetermeer

### POSTADRES

Postbus 16130  
2500 BC Den Haag  
  
[info@ggdhaaglanden.nl](mailto:info@ggdhaaglanden.nl)  
T (088) 355 01 00  
  
[www.ggdhaaglanden.nl](http://www.ggdhaaglanden.nl)